

Onderwerp	: Projectplan Waterwet voor aanbrengen plasberm Ooyerhoekselaak (watergang BER 56.095)
Status	: Besluit
Datum vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Heemraden	: 24 oktober 2017
Bijlage(n)	: 1. Plasberm onderbouwing en Ontwerptekening

Projectplan Waterwet

Het college van Dijkgraaf en Heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel heeft besloten, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavig projectplan Waterwet voor het aanbrengen van een plasberm aan de rechteroever van de Ooyerhoekselaak code BER 56.095 vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit plan.

Op grond van artikel 5.4 lid, tweede lid, van de Waterwet bevat een projectplan Waterwet een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

1 Projectbeschrijving

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

In de wijk Leesten te Zutphen is de Ooyerhoekselaak vergraven tot een bergingsvijver. Op de linkeroever zijn waterrandwoningen aan de vijver gebouwd. De rechter oever heeft een flauw talud grenzend aan een parkgebied. Langs de rechter oever wordt een ondiepe (30-60 cm) en variabele ca 5-10 m brede vooroever in de vorm van een plasberm aangelegd. Zie hiervoor uitwerking tekening in de bijlage.

Figuur 1.1. Topografische ligging van de aan te brengen plasberm in de Ooyerhoekselaak.

De aanleg van de plasberm heeft geen invloed op de bergende schijf water vanwege de ligging onder vast waterpeil. Doorvoercapaciteit is niet in het geding daar de watergang als bergingsvijver werkzaam is en er voor doorvoer voldoende capaciteit behouden blijft. De werkzaamheden worden binnen de kernzone uitgevoerd.

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

Werkzaamheden	Verondiepen gedeelte van vijver tot een 5-10 m variabele brede plasberm
Materieel	Graafmachine, dumpers, rijplaten
Materiaal	Leem rijk zand
Werktijden	Werkdagen tussen 7.30 en 17.00 uur
Beschrijving werkwijze	Aangevoerd zand, opgeslagen in een nabij gelegen tijdelijk depot, wordt van hieruit vervoerd en verwerkt als ondiepe plasberm aan de rechteroever in de Ooyerhoekselaak. De plasberm wordt ca 10 m breed en variabel in diepte.

Voor een meer uitgebreide onderbouwing en werkwijze aanleg en onderhoud plasberm zie bijlage.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Permanente effecten

Het aanbrengen van de plasberm heeft een positief effect op de waterkwaliteit en ecologie.

Tijdelijke effecten

De werkzaamheden tijdens het aanbrengen van de plasberm zullen naar verwachting niet tot omgevingsoverlast leiden zoals geluidsoverlast en verkeershinder. De vijver ligt in een parkachtige openbare omgeving. De omliggende gebouwen liggen aan de overzijde op een afstand van 80 m. Verder wordt verwacht dat werkzaamheden met een graafmachine en tractoren op werkdagen en aangegeven werktijden, in dit gebied niet leidt tot significante geluidsoverlast en verkeerseffecten. Wel zal het aanwezige fiets/voetpad tijdelijk gedurende de werkzaamheden afgesloten worden.

Tijdens de werkzaamheden is de afvoercapaciteit van de vijver niet in het geding.

Er wordt gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet welke door de Unie van Waterschappen is vastgesteld. Middels deze gedragscode wordt zorgvuldig omgegaan met (beschermde) planten- en diersoorten, wordt het tijdstip van uitvoering hierop aangepast en/of worden mitigerende maatregelen genomen.

Nadeelcompensatie

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien, die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel, dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan, kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer

schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

2 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Conclusie:

a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Het aanbrengen van een plasberm over de gehele rechter oever van de bergingsvijver heeft geen effect op de waterhuishouding in het gebied. Het aanwezige peil blijft gehandhaafd evenals de bergende schijf water. Het percentage oppervlaktewater in het gebied blijft gelijk, evenals de afvoer, doorstroming en berging. Het werk is daarom niet strijdig met het beleid van Waterschap Rijn en IJssel en de provincie Gelderland, zoals verwoord in het Waterbeheerplan 2016-2021 en Omgevingsvisie Gelderland.

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-22290.pdf>

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

De aan te leggen plasberm wordt voorzien van wortelstokken en plantmateriaal om aangroei van moerasplanten snel te laten plaats vinden. Ook zal er een spontane vestiging van waterplanten en oeverplanten plaats vinden. Het waterpeil wordt hiervoor tijdelijk verlaagd. Enige tijd na aanleg raakt de plasberm begroeid met water- en moerasplanten waarmee voedingsstoffen direct uit het oppervlaktewater worden gehaald. Verder zal de plasberm een voedsel en schuilplaats zijn voor dieren en door de verwachte toename van plantensoorten een verrijking van het natuurlijk waterbiotoop vormen. Daarmee zal de plasberm een positief effect hebben op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem. Het werk is daarom niet strijdig met het beleid van Waterschap Rijn en IJssel en de provincie Gelderland, zoals verwoord in het Waterbeheerplan 2016-2021 en Omgevingsvisie Gelderland.

c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De watergang is niet aangemerkt als HEN-water (hoogst ecologische niveau), SED-water (specifiek ecologische doelstelling) of KRW-waterlichaam (Kaderrichtlijn Water) door de provincie Gelderland. De watergang is gelegen in een stedelijke omgeving met een parkachtige uitstraling. De uitstraling van een bloemrijke oevervegetatie past prima in het parkachtige gebied. De plasberm sluit aan op de rechter oever van de watergang. Het werk is niet strijdig met het beleid van Waterschap Rijn en IJssel en de provincie Gelderland, zoals verwoord in het Waterbeheerplan 2016-2021 en Omgevingsvisie Gelderland.

3 Wijze van uitvoering

3.1 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het Bestemmingsplan Leesten-oost vastgesteld. De voorgenomen activiteiten

passen binnen het geldende bestemmingsplan voor het plangebied met de bestemming Water.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Het aan gevoerde zand is AP04 gekeurd en heeft de kwaliteit 'altijd toepasbaar' voor toepassing op de landbodem en in oppervlaktewater. In de bijlage is de rapportage van de keuring opgenomen.

Naar aanleiding van dit projectplan moeten de wijzigingen in het waterstaatswerk worden meegenomen in een wijziging van de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

Voor het vaststellen van de legger wordt een apart besluit genomen.

Voor het werk zijn geen overige vergunningen en besluiten van toepassing.

3.3 Planning

De werkzaamheden worden in de periode januari- februari 2018 uitgevoerd.

3.4 Overige uitvoeringsaspecten

Geen.

4 Procedure

Het besluit inzake het projectplan Waterwet wordt na vaststelling (digitaal) bekend gemaakt en ter inzage gelegd op de websites: www.wrij.nl/actueel/bekendmakingen en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/waterschapsblad>.

Tegen het besluit tot vaststelling van het projectplan Waterwet is binnen zes weken na de dag van de bekendmaking bezwaar mogelijk. Belanghebbenden kunnen gedurende deze zes weken schriftelijk een bezwaarschrift indienen bij het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148 (7000 AC) te Doetinchem.

Het bezwaar bevat in ieder geval: naam en adres van de indiener; dagtekening, handtekening van de indiener, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Het projectplan treedt in werking na bekendmaking. Op grond van artikel 6:16 Algemene wet bestuursrecht schorst het bezwaar de werking van het projectplan niet. Gelet hierop kan, na indiening van het bezwaarschrift, gedurende de bezwaartermijn ook een verzoek om een voorlopige voorziening worden ingediend. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de afdeling Bestuursrecht van rechtbank Gelderland te Arnhem. Voor het treffen van een voorlopige voorziening is eveneens een griffierecht verschuldigd.

Tegen de beslissing op bezwaar staat vervolgens beroep en hoger beroep open bij de rechtbank en de Raad van State. In beginsel kunnen uitsluitend degenen die een bezwaar hebben ingediend, beroep instellen.

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift de beroepsgronden moeten aanvoeren.

5 Contactpersoon uitvoering werken

Voor meer informatie over het projectplan Waterwet kunt u terecht bij Karel Hesselink, adviseur watersysteem bij Waterschap Rijn en IJssel, e-mail k.hesselink@wrij.nl. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het plan met u doornemen.

Algemeen

Het waterschap is voornemens om, in samenwerking met de gemeente Zutphen, een brede plasberm aan te leggen in de Ooyerhoekselaak op het traject weerszijden Canadabrug tussen de vaste overlaat en Kerkhofweg in Zutphen. De Ooyerhoekselaak is hier verbreed als bergingsvijver. Het grote wateroppervlak en de geringe doorstroming in combinatie met voedselrijk water leiden tot een eenzijdige dominante watervegetatie. Dit levert gedurende de zomer regelmatig klachten op door afstervend plantenmateriaal en daardoor stinkend water. De bewoners hebben aangegeven dat men hier graag meer natuurbeleving zouden willen ervaren en meer variatie in de vegetatie wensen. Op de Linkeroever grenzen de woningen aan de verbrede Ooyerhoekselaak, de rechteroever bestaat uit een onderhoudsstrook met een oever die begroeid is met verschillende oeverplanten. De rechteroever leent zich bij uitstek om een brede oeverzone te creëren die begroeid zal raken met verschillende oeverplanten en waterplanten. Oever- en waterplanten nemen veel voedingstoffen op uit het water en verbeteren hiermee de waterkwaliteit ter plaatse. Daarnaast biedt een brede oeverzone schuil- en leefgebied voor veel soorten vogels, insecten maar ook amfibieën en vis. De plasberm zal doordat deze onder water wordt aangelegd het bergingsvolume van de vijver niet aantasten, ook zal het geen invloed hebben op de doorstroomcapaciteit aangezien dit deel van de watergang als vijver is ingericht en er meer dan voldoende doorstroomprofiel aanwezig blijft.

Verwacht wordt dat de nieuwe situatie een betere waterkwaliteit oplevert en daardoor meer recht gaat doen aan een verbeterde stedelijke woonomgeving. Vanuit de lopende optimalisatiestudie in het watersysteem van Zutphen is een dergelijke aanpassing aan het watersysteem als gunstige maatregel beoordeeld.

Inrichting

Langs de gehele rechteroever wordt matig voedselrijke grond/zand aangebracht, afwisselend in hoogte en breedte. Hierdoor ontstaan op een relatief klein oppervlak verschillende milieus waarop oeverplanten en waterplanten zullen gaan groeien. De plasberm dient zeker in het voorjaar onderwater te staan om verbossing te voorkomen. Tijdens de zomerperiode mag het waterpeil wat uitzakken, hetgeen de groei van oeverplanten zal stimuleren. Gemiddelde diepte bedraagt ca 40cm, tijdens aanleg echter dient de hoogte gevarieerd te worden aangelegd van -10 tot -60 cm. De totale breedte van de plasberm wordt maximaal 12 meter vanuit de boveninsteek in verband met de reikwijdte van te gebruiken onderhoudsmaterieel. Van belang is om een vast basiswaterpeil aan te houden, uitgaande nu van 6.40 NAP. De vijver blijft haar bergingsfunctie behouden. Hierdoor kan het peil tijdelijk tot 6.80 NAP stijgen (de hoogte van de vaste overlaat). Voor de ontwikkeling van de plasberm is dit geen probleem.

Onderhoud

De gehele plasbermoever inclusief talud wordt onderhouden als "Moeras-rietoever" waarbij deze 1x per 3 jaar voor 50% zal worden gemaaid. De gehele oever is dus na 6 jaar in zijn geheel gemaaid. Eventuele opslag van hout zal 1 x 10 jaar voor 100% worden afgezet.

In het begin na aanleg is nog geen (jaarlijks) onderhoud nodig. Pas wanneer er een dusdanige begroeiing/verlanding van de plasberm optreedt waarbij de plasberm boven water uitkomt en/of wanneer er sprake zal zijn van boomgroei zal een ingreep wenselijk zijn. Plaatselijke verdieping is dan aan de orde waarbij vegetatie wordt afgevoerd.

Het huidige onderhoud van jaarlijks maaien en afvoeren van de rechteroever wordt aangepast. Ingeschat wordt dat, door het extensievere onderhoud, de voorgestelde werkwijze niet zal leiden tot toename van de onderhoudskosten.

